

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, OKETOPA 13, 1910.

Whakaatu kua taka tetahi Whenua ki raro i Wahi XVI o te Ture Whenua Maori, 1909.

ISLINGTON, Kawana.

OTA A TE KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tekau o nga ra o Oketopa, 1910.

Tu ana i reira:

Ko HIS EXCELLENCY TE KAWANA I ROTO I TONA KAUNIHERA.

NO TEMEA ko te Komihana e huaina nei i roto i tekiona rua rau e iwa tekau ma rima o te Ture Whenua Maori, 1909, i mua o te timatanga o taua Ture, i ripoata mai ki te Kawana, ko etahi whenua Maori, ara, ko nga whenua Maori e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei, me rahui hei mahinga hei nohoanga mo nga tangata no ratou:

Na reira, i runga i te whakahaerenga i nga mana kua whakawhiwhia ki a ia mo taua mahi e taua tekiona rua rau e iwa tekau ma rima, ko His Excellency te Kawana o te Tominiona o Niu Tiren, i runga i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka panui ko te whenua Maori e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei kua taka ki raro i Wahi XVI o taua Ture, timata atu i te ra i tubia ai tenei Ota Kaunihera.

KUPU APITI.

KATOA tera pihi tera wahi whenua ranei, kei roto i nga Takiwa Ruri o Maungaharuru me Moeangiangi, kei roto i te Takiwa Porowini o Haaki Pei, tona nui 1,300 nga eka, nui atu iti ihò ranei, ara ko tetahi wahi o Tutira Poraka, ara ko te whenua e ata whakaaturia ana e te mapi kua whakataktoria ki te taro o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Ikaroa, kei Poneke, a he kowhai te kara i runga i taua mapi.

J. F. ANDREWS,
Karako o te Kaunihera Whiriwhiri.

Whakawhiwhi Mana Whakawa ki te Kooti Whenua Maori.

ISLINGTON, Kawana.

OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tekau o nga ra o Oketopa, 1910.

Tu ana i reira:

Ko HIS EXCELLENCY TE KAWANA I ROTO I TONA KAUNIHERA.

NO TEMEA kua meinga hei ture e tekiona rua tekau ma rima o te Ture Whenua Maori, 1909, ka ahei te Kawana i runga i te Ota Kaunihera ki te whakawhiwhi atu ki te Kooti, ano tonu me te mea nei na taua Ture i whaka-

whiwhi atu, i tetahi mana whakawa mo ia take me ia tautohe ranei e pa ana ki nga whai takotanga o te Maori ki tetahi whenua taonga tinana ranei; a hei reira ka tino whai mana ka tino whai kaha te Kooti ki te whakatau i taua take, tautohe ranei, kia hangai i runga i ta te ture.

A notemea tera etahi whenua i wehea mo nga Maori o roto i nga Parihi o Waioeka, Matata, Waiotahi me te Taone o Opotiki. A notemea e tika ana kia whakawhiwhia te Kooti Whenua Maori ki te mana e ahei ai ia ki te uiui ki te whakatau i nga Maori e tika ana, ki nga whenua e ata whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei, a ki te whakatau hoki i nga bea mo ia tangata i roto i aua whenua.

Na reira, ko His Excellency te Kawana o te Tominiona o Niu Tiren, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia nei ki a ia e wahanga-tekiona tahi o tekiona rua tekau ma rima o te Ture Whenua Maori, 1909, a i runga hoki i te tohutohu me te whakaae o te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka ota ka pannu ko te uiuinga me te whakataunga o nga take kua huaina i runga ake nei, o etahi atu mea ranei e puta ake ana e pa ana ranei ki aua take, e tika ana ranei kia whakatau i runga i aua tikanga, me uru ki roto a tenei ka whakaurua ki roto ki te mana whakawa o taua Kooti. A tenei ka panuitia ko tenei Ota Kaunihera i mahia i raro i nga tikanga mo taua mahi kei roto i te Ture Whenua Maori, 1909, e mau ana, a ka whai mana ano he whakaetanga na te Kawana i roto i tona Kaunihera ki nga whakahaerenga kua whakamanaia e tenei.

KUPU APITI.

Paribi.	Tekiona.	Nga Eka.
Waioeka 335	E. 150 R. 0 P. 0
Waioeka 388	..
Matata 39	121 0 0
Matata 60	..
Matata 77	10 0 0
Matata 78	20 0 0
Matata 103	100 0 0
Matata 104	100 0 0
Waimana 6	38 3 0
Waimana S. 210	..
Waiotahi 19	157 0 0
Waiotahi 292	..
Waiotahi 386	..
Waiotahi 388	155 0 0
Opotiki Taone 269 me 270	..
Opotiki Taone 272 me 273	..

J. F. ANDREWS,
Karako o te Kaunihera Whiriwhiri.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

KOOTI WHENUA MAORI KI KORORAREKA, PEWHAIRANGI, A TE 3 O NGA RA O NOEMA,
1910.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Kororareka, Pewhairangi, a te 3 o nga ra o Noema, 1910, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei, he mea tuku mai ki te Kai-rehita, ki te uiui hoki i nga tikanga o etahi atu mea e whakatakotoria tikatia ana ki te aroaro o te Kooti.

I tuhia i tenei te 4 o nga ra o Oketopa, 1910.
[Akarana, 1910-43.]

E. P. AARA, Kai-rehita.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Rohe.
1	Horima Wimura, Whautere Wite-hira, me Eramiha Neho (642-5, 6/87)	Tawapuku (Mapi 7345) ..	Kei te mapi nga rohe.
2	Horima Wimura me Eramiha (642-6, 6/95) j	Tawapuku (Mapi 7345) ..	Timata i Te Kawa ka rere i te raina o Awarua Nama 1, Kaiomaorua, Puwhara, rere tonu te wahapu o Otaunga ka huri ki te tonga, rere tonu i te awa Ngapunaru, rere tonu Te Kawaka, te wai o Te Taraire, Te Uretamahana, te wahapu o Awarua, ka eke ki uta ka tutuki ki te raina ruri o Nukutawhiti rere tonu te Waiuku, Hoputia, te Matanikau, Ngaraho Te Hangao, Matatuahu, Kari-piripi, ka tutuki ki te raina o Motatau Nama 5, ka rere i te wai o Awarua, Whakararo, Waiwhakaata, Ngawhakarora, rere tonu ki te Tawapuku, te wahapu o Paramurua, rere tonu ka tutuki ki te timatanga.
3	Paora Kira, Hohepa Whare, Wiremu Ihaia, Tarawau Kira, Mate Ngapuhi, Mereana Paora Kira, Hamu H. Maaka, Maihi Maaka, Murimotu Hohaia, Maaka Horio Otai, Wiremu Paora, More Himi, Maraea Tapac, Kira Hori, Haereata Kira Hori Pera Hori Raina, Wiremu Paora, Mare Hau, Peti Parera, P. Paora, Hori Paora, Hunia Hori, Hemo More, Maki Hare, Whakahauriri (618-1, 5/86)	Motukawa (Mapi 3681) ..	Timata i te one taha moana o te Papatara ki te marangai, ka huri ki te tonga, haere tonu i te taha moana, ka huri ki te marangai, haere tonu ka huri ki te hauraro, haere tonu i te taha moana, ka huri ano ki te haururu, ka tutuki ano ki te timatanga.
4	Hemi Waa, Te Kohekohe Puru, Tau Henare Hauraki Niha, Tame Tipene, Kaka Porowini, Riri Maihi (702-2, 5/174)	Mangakowhara. i te ta-kiwa o Motatau me Mangakahia S.D. (Mapi ahua)	Ki te hauraro ko Motatau Nama 2, ki te rato-marako te poraka o Maromaku, ki te rato-matonga ko Kaikou Nama 3 Poraka me Pipiwai Poraka, a k te rawhiti me te rawhiti-ma-tonga he whenua Karauna.
5	Hori Rewi me Waa Paora (702-3, 5/247)	Mangakowhara (Mapi ahua)	Kei te mapi e mau ana.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Rohe.
HE TONO HOU ENEI.			
6	Rata Hemi, Hoana Kariki me Tame Horomona (702-14, 12)	Mangakohara (Mapi ahua)	Kei te mapi.
7	Te Rehita mo nga kai-tono (702- 15, 12)	Mangakowhara (Mapi ahua)	Timata i Te Hauwhakaoma raina tika ki Waha- paako ka rere Tutaewhero, ka rere Te Korokoro, ka heke ka marere ki te Awanui o Kaikou, Hiku- rangia ki te Paapa, ka ahu ki raro o te wai, Te Kauati, Te Ororua, Patutahi, Paakua, Mana- wafopu, Taimana, e haere ana i roto i te wai, Te Horotauraroa, ka huri ki te rawhiti tika tonu i roto i te wai, ka eke ki Motatau Maunga, ka huri ki te raro, ara ki te rawhiti, te Ngutuwahaia, Mangemangenui, Te Tikitiki.
8	Hori Kingi me etahi atu (767-1, 11)	Puketutu (Mapi 4721) ..	Kei te mapi e mau ana.

HE TONO ENEI I BARO I TE TEKIONA 17 "TE TURE WHAKARITERITE KEREME WHENUA MAORI WHAKATIKATIKA TURE 1906.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Rohe.
9	Te Timuaki o te Poari Whenua Maori o Tokerau (702-7, 6/72)	Mangakowhara Nama 2 (mapi abua)	Kei te mapi.
10	Te Timuaki o te Poari Whenua Maori o Tokerau (726-4, 6/73)	Wharepoke (mapi 7314)	Kei te mapi.
11	Te Timuaki o te Poari Whenua Maori o Tokerau (702-8, 6/74)	Mangakowhara Nama 1 (mapi ahua)	Kei te mapi.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
HE TONO ENEI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE KOOTI.		
12	Iriwai Onio, Taura Wharatau me etahi atu (483-40, 1/279) ..	Ruapekapeka Nama 1.
13	Mita Wepiha me etahi atu (188 6, 1/291) ..	Otara.
14	Hapurona Ruatara, Meri Wire Pihi, Tapioka Ruatara, Mihiterina Waka (433 6, 1/293)	Te Karawa.
15	Hori Rakete (265-42, 1/295) ..	Punakitere Nama 2.
16	Rawiri te Ruru, Hirini Katene, Hapurona Ruatara (547-10, 1/298)	Porotaka Nama 3.
17	Hane Paratene, Waitapu Pokai (607-17, 1/299) ..	Motatau Nama 2.
18	Murupaenga Winiiana me etahi atu (485-47, 1/301) ..	Ruapekapeka Nama 7e.
19	Tau Henare (607-18, 1/303) ..	Motatau Nama 2.
20	Kipa Roera, Ngahuia Reene, Hara K. Roera, me etahi atu (577-14, 2/2)	Rawhiti Nama 3 me Urupukapuka Moutere.
21	Puke te Awa, Erana Wi Hongi, Paratene Wi Hongi (694-1, 2/9)	Te Wawa.
22	Rawiri te Ruru (mo Hone Pairama, Wiremu Karaka, me etahi atu), (137-13, 2/11)	Te Mania Nama 2.
23	Pene Rameka, Hori Herena, me etahi atu (517-21, 2/12) ..	Ngaiotonga Nama 1 me 2.
24	Kereama H. Taui me Tuihana Rauhi (277-7, 2/14) ..	Taumatamaukuuku.
25	Wiri Herengitana, Tao Makoare, Ngaurupa, Merepeka Kiwikiwi, Hamene Puuanaki, me etahi atu (517-22, 2/15)	Ngaiotonga Nama 1b1.
26	Puru Pita, Te Awhi P. Whareumu, Hohepa Pita, Waitai H. Pita, Iritana Reihia Pene, Reihana Pene, Ruiha H. Matenga, Harata Ngere Hera Mohi, me etahi atu (519-16, 2/19)	Tutaematai A.
27	Te Kohe Tahere (422-16, 2/18) ..	Maungakawakawa.
28	Hetaraka Manihera, Rameka Kerepeia, Hirini Taui, Marara Hirini, Akuhata Haki, Hori Poi (692-2, 2/20)	Motatau Nama 2.
29	Rewiri Hirini me Ngahune Potaka (205-6, 3/73) ..	Ipuria.
30	Re Irimana me etahi atu (265-46, 3/74) ..	Punakitere Nama 2a.
31	Hauraki Niha, Hoterene Toeke, Hori Rewi, Hoapa Niha, me etahi atu (692-3, 2/76)	Mototau Nama 2.
32	Maraea Akarana, Kake Akarana, me etahi atu (485-55, 2/79) ..	Ruapekapeka Nama 4.
33	Pou Werekake, Wiremu Hori, Henare Hori, Kereama Hori, Riripeti Roo Kopa, Hurikino Hetaraka, Hone Puaiahi, Wiri Herengitana, Rewi Werekake, Henare Hemara, Raiha Pekama, Maata Herongitana, me etahi atu (597-11, 2/85)	Waikare.
34	Hori Rewi, Matiu Pakira, Patira te Taka, Mate Komene, me etahi atu (724-2, 2/86)	Maungakohatu (Maungapohatu).
35	Marara Hirini, Hoki P. te Manuriki, me etahi atu (702-2, 2/90) ..	Mangakohara Nama 2.
36	Katerina Taiaki me Peti Watihana Hau (255-12, 2/94) ..	Otetao.
37	Ringi Tauaru Dalton (265-48, 2/96) ..	Punakitere 2b Nama 8.
38	Hone Nehua, Rehutai Nehua, me etahi atu (318-52, 2/97) ..	Puhipuhi Nama 5.
39	Maata Hamo, ara Maata Hamiora Hau, na ona roia na Parr me Blomfield (261-18, 2/98)	Ngawhitu.
40	Nau Paraone, Hori Reweti, me etahi atu (709-3, 2/104) ..	Motatau Nama 1.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua.
HE TONO ENEI. I WHAKANUKURIA I TERA TUUNGA O TE KOOTI.		
41	Tamati Rapana (146-1, 2/108)	Parahaki.
42	Hone Hau (577-18, 2/114)	Te Rawhiti.
43	Herepete Pure, Hare Pure, Pekaua Hau, Ngapea Wiremu, Tohu Nopere, Kaipo Hoterene, Rika Hau (714-22, 2/114A)	Taraire Nama 1.
44	Himiona Maaka, Puke Maaka, me Ane Tupe (369-25, 2/121)	Kaingapipawai Nama 1C.
45	Raiha E. Mihaka me etahi atu	Pakonga Nama 2.
46	Te Hira Hohia me etahi atu (714-27, 2/127)	Taraire Nama 1 me 2.
47	Putoto Kereopa, Mate Putoto, me Naera Wii (683-1, 2/133)	Hauwai (Te Rawhiti Nama 3).
48	Mate Wi Tangata, Peti Wi Tangata, me Ani Wi Tangata (B.I. (368-44, 2/6))	Waihapa 3B Nama 1.
49	Hemi Riwhi, Pere Hiwa, Noki Tuauru (B.I. 293-24, 2/1)	Pupuke Nama 1.
50	Waata Aporo, Manu Keri, Maata Keri, me etahi atu (714-28, 2/136)	Taraire Nama 2.
51	Tarea Hoterene, Herepete Pure, Hare Pure, Pekaua Hau, Ngapea Wiremu, Tohu Nopere, Kaipo Hoterene, Rika Hau, me etahi atu (714-23, 2/137)	Taraire Nama 2.
52	Pihi Rawahi, Taki Rawahi, Ema Pihi, Tangiwai, Toko Tutua, me etahi atu (648-13, 2/138)	Kotuku A Nama 1.
53	Hemi Wi Hongi, Matiu Wi Hongi, me Paratene Wi Hongi (714-29, 2/139)	Taraire 1 me Nama 2.
54	Atirina Matenga me Hare Matenga (709-5, 2/140)	Motatau Nama 1.
55	Pahihi te Maru (302-7, 2/144)	Ruatahi.
56	Taiapo Whare (275-16, 2/146)	Takou.
57	Hiramai Piripo, Marama Hiramai, me etahi atu (529-15, 2/147)	Whakataha Nama 3B.
58	Hori Matenga me etahi atu (188-7, 2/173)	Otara.
59	Ngapera Wepiha (Mita Wepiha Kaituhu) (1014-2, 5/132)	Pikiparia Aotea (Moutaerehe Kawa).
HE TONO HOU ENEI.		
60	Hirini Tamihana me etahi atu (585-15, 2/182)	Whangaruru.
61	Tio Pepene, Tuihana Pepene, me etahi atu (166-3, 2/183)	Tainga Nama 3.
62	Matiro Mete, Riwia Waiomio, me etahi atu (485-73, 2/185)	Ruapekapeka Nama 5.
63	Heromaia Hopi Kingi me Taniora Rihari (564-13, 2/186)	Kaingapokeno Nama 2.
64	Harata Renata, Hemi Riwhi, Tana Kingi mo Hapeta Renata (564-15, 2/212)	Kaingapokeno Nama 4.
65	Putete Heke (368-58, 2/213)	Waihapa Nama 2.
66	Hemi Riwhi, Hukaatai Taka me Hapeta Renata (561-13, 2/214)	Taupo.
67	Toka Whati (188-8, 2/215)	Otara.
68	Pukeatua te Awa me etahi atu (714-32, 2/216)	Taraire Nama 1
69	Mita Wepiha, Mihi Reo Wehipa, me Hone Wiremu Huoneke (597-19, 2/218)	Waikare (Wheronui).
70	Henare Tamihana (Mita Wepiha kai-tuhi) (587-18, 2/219)	Whangaroa Ngaiotonga Nama 4.
71	Te Wairangi Wiki (711-12, 2/220)	Motatau Nama 4.
72	Hau Tautari me Erana Ngakoti (281-5, 2/221)	Mohinui.
73	Mere Riwhi, Erana Riwhi, Hana Riwhi, me Harata Riwhi (561-14, 2/222)	Taupo.
74	Hokino Paraone (710-11, 2/223)	Orauta (Motatau Nama 3N).
75	Hokino Paraone (711-13, 2/224)	Kopuru (Motatau Nama 4M).
76	Ngawati Reihana me etahi atu (265-76, 2/227)	Punakitere Nama 2B Nama 3, 4, me 7.
77	Eruera Karena me Hira Karena (529-22, 2/229)	Whakataha Nama 2.
78	Paramena Wetini, na ona roia Earl me Kent (50-6, 2/230)	Taumatamaukuuku.
79	Walter Davids (205-8, 2/231)	Ipurua (Epurua).
80	Hori Whiu, Heta Timoko, Kori Ngapua, Ani te Waha me lehu te Tuhi (736-4, 1)	Tawata (Tekiona 4).
81	Pere Wi Hongi, Rakena Wi Hongi, Matiu Wi Hongi (714-35, 1)	Taraire Nama 1.
82	Ihapera Ngawiki (723-7, 8)	Oakura F.
83	Hau Eru, Meri Kotene, Marara Wira me Eruera Tare (564-16, 15)	Kaingapokeno Nama 2.
84	Tarewhea, na ona roia, Reed me Miller (160-5, 2/159)	Whakaparapara.
85	Hori P. Tane me Hirini P. Tane (729-1, 20)	Oromahoe.
86	Reihana Netana me Ngahinu Netana (720-46, 29)	Maungakawakawa.
87	Paki Erueti me Reihana Netana (719-17, 40)	Tuhuna.
88	Piri Kihia Mingo Kihia (719-18, 40)	Tuhuna.
89	Matiu Wi Hongi me Mingo Kihia (720-117, 29)	Maungakawakawa.
90	Manihera E. Kauwhata, mo Arapera Manihera rana ko Te Oriwa Manihera (495-15, 36)	Maungatuero H.
91	Hone Tautahi Pita me etahi atu (587-19, 20)	Whangaroa Ngaiotonga Nama 4A.
92	Marara Pita, Waitai Hohepa Pita, me etahi atu (585-16, 21)	Whangaruru-Whakaturia Nama 1B.
93	Henare Wata me Te Wairuku Patira (302-9, 34)	Ruatahi Nama 2C.
94	Hema Pera Kouka me etahi atu (694-16, 24)	Te Wawa Nama 9A.
95	Akaripa Pou me Makarita Rikihana (265-77, 33)	Punakitere 2B Nama 8.
96	Akaripa Pou (642-7, 26)	Tawapukn.
97	Hemo Manihera me Hohepa Matena (597-21, 37)	Waikare (Te Rangakahoro).
98	Maere Kuao, Hori Whiu, Wiremu Peehikura, me etahi atu (707-38, 37)	Motatau Nama 5.
99	Hori Whiu, Heta Timoko, Eramiha Noho, me etahi atu (722-20, 41)	Mataraua.
100	Rapana te Titaha, Whetoit te Titaha, me Nepia te Titaha (485-81, 27)	Ruapekapeka 6B Nama 2.
101	Ngapua Piripi me etahi atu (529-23, 36)	Whakataha Nama 3B.
102	Wiremu Tuwhai (492-46, 39)	Kohewhata.
103	Taura Whatarau, Hiraina Te Popo, me etahi atu (485-82, 27)	Ruapekapeka Nama 5B, Tekiona 2.
104	Paewhenua Hei me Nore Hei (724-17, 11)	Maungakohatu.
105	Takena Wi Hongi (714-36, 1)	Taraire Nama 1.
106	Rangi Karaka (242-2, 32)	Urupa.
107	Penetekowha me etahi atu (407-17, 35)	Tapapanui A, Tekiona 4.
108	Te Hira Hohia (430-13, 35)	Te Reretiti.
109	Wiremu Pita, Pie Tawhe, Pera Pera, Te Rua Pene, me Pahihi Pene (707-39, 37)	Motatau Nama 5.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
HE TONO HOU ENEI.		
110	Eruini Maihi me Hirini Tane (492-47, 39)	Kohewhata.
111	Eperc Kauwere mo Ihipera Eperc (589-48, 39)	Kohatutaka.
112	Wiremu Manihera, Hunia Manihera, me etahi atu (492-49, 39)	Kohewhata.
113	Erana Wiremu Paki (719-16, 40)	Tuhuna.
114	Rangi Karaka (719-19, 40)	Tuhuna.
115	Pita Puru, Hori Ngere, Harata Ngere, me etahi atu (585-17, 21)	Whangaruru-Whakaturia Nama 2B.
116	Haora A. Whareumu, Kahawai Tamu, me etahi atu (587-20, 20)	Whangaroa Ngaiotonga Nama 4C.
117	Manihera Kauwhata (707-40, 37)	Motatau Nama 5.
118	Putoto Kereopa (728-5, 38)	Wharepoke.
119	Tutamekai Pokaihau me Wi Toi (589-25, 40)	Kohatutaka.
120	Putoto Kereopa me Marama Tahere (720-49, 29)	Maungakawakawa.
121	Pahi Puru me Mate Riwhi (293-43, 34)	Pupuke C Nama 2.
122	Manihera Kauwhata me Hini Tuwhai (492-50, 39)	Kohewhata.
123	Hira Honiana me tetahi atu (492-51, 39)	Kohewhata.
124	Putoto Kereopa (722-21, 41)	Mataraua.
125	Wiremu Tuwhai (714-37, 1)	Taraire Nama 1.
126	W. Hooro Tipa, Mate Monoa, me etahi atu (613-7, 30)	Otuhi Nama 1.
127	Kato Whakaita, Rere Kingi, Peneha Kingi, Ina Merengi me Erueti Kingi (492-52, 39)	Kohewhata (Houtaewa).
128	W. Hooro Tipa, Mate Monoa, me etahi atu (719-20, 40)	Tuhuna.
129	Hori Paraone me Hare Paraone (482-2, 50)	Waipapa.
130	Waiheke Hui (720-45, 29)	Maungakawakawa.
131	Raiha Reweti, Hariata Reweti, Tame Reweti, Pahi Puru, Mate Hemi, me etahi atu (339-30, 42)	Omaunu Nama 2.
132	Paki Hohaia, Tawaka Hohaia, me Ani Hohaia (368-61, 43)	Waihapa Nama 3.
133	Wara Para, Whetu Para, me Arapeta Pia (720-50, 29)	Maungakawakawa ara Kiroke.
134	Wara Para, Whetu Para, me Arapeta Pia (719-21, 40)	Tuhuna.
135	Pae Wara, Rui Wara (714-38, 1)	Te Taraire Nama 2.
136	Pae Wara me Wara Para (492-53, 39)	Kohewhata.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
HE TONO HOU ENEI.			
137	Renata te Ngahuru (275-13, 3/122)	Takou East ..	Kingi te Ngahuru.
138	Renata te Ngahuru (449-6, 5/128)	Te Tii (Waitangi) ..	Kingi te Ngahuru.
139	Renata te Ngahuru (577-20, 5/128)	Te Rawhiti ..	Kingi te Ngahuru.
140	Herepete Rapihana, mo Ritibia Herepete me Miriana Wiki (154-35, 3/50)	Matarau ..	Hupata Kaka.
141	Ihaka te Awa, Puke te Awa, me etahi atu, Paki Erueti, kai-whakahaaere mo nga kai-riwhi (377-4, 29/20)	Hapirau ..	Hone te Awa.
HE TONO HOU ENEI.			
142	Tapac Heremaia (275-18, 6/17)	Takou East ..	Pori Heremaia.
143	Tapac Heremaia (536-5, 6/17)	Otaha Nama 4C ..	Pori Heremaia.
144	Ritibia Haora (265-70, 6/18)	Punakitere 2B Nama 4 me 5 ..	Tanu Pomare.
145	Harowe Mokaraka (377-16, 6/18)	Waikaramihi ..	Ritihia Mokaraka.
146	Harowe Mokaraka (265-71, 6/18)	Punakitere 2B Nama 4 me 5 ..	Ritihia Mokaraka.
147	Harowe Mokaraka (519-31, 6/18)	Tutaematai A ..	Ritihia Mokaraka.
148	Harowe Mokaraka (497-13, 6/19)	Poike A ..	Ritibia Mokaraka.
149	Mete Kake (485-71, 6/19)	Ruapekapeka Nama 1A ..	Riwi Taikawa.
150	Mete Kake (485-72, 6/19)	Ruapekapeka Nama 5A ..	Mocawa Whatarau.
151	Harowe Mokaraka (502-18, 6/19)	Waikokopu Nama 3 ..	Ritihia Mokaraka.
152	Harowe Mokaraka (517-31, 6/20)	Ngaiotonga Nama 1 me 2A ..	Ritih a Mokaraka.
153	Eruera Karena (275-20, 6/20)	Takou ..	Marita.
154	Eruera Karena (275-21, 6/20)	Takou ..	Te Haa.
155	Hone Hemi (293-41, 6/20)	Te Pupuke ..	Ira Hone Hemi.
156	Himiona Maaka (371-51, 6/21)	Kaingapipiwhi Nama 2 ..	Ngawhare Whiro.
157	Putete Heke (371-52, 6/21)	Kaingapipiwhi Nama 2 ..	Moha Rakena.
158	Himiona Maaka (371-53, 6/21)	Kaingapipiwhi Nama 2 ..	Ngarui Eru.
159	Kipa Roera, kai-whakahaaere mo Netana Harepeka me etahi atu (175-21, 6/28)	Wainui Nama 2 ..	Taki Patorongu.
160	Te Paea Karahina, Atu Hone, me Te Kapo Hemi (415-11, 6/28)	Wharengaere ..	Hemi Totori.
161	Emeri Ruhe (609-2, 6/28)	Awarua Nama 2 ..	Natanahira Muunu.
162	Raupane Manuera (293-42, 6/29)	Te Pupuke ..	Mio Tuauru.
163	Raupane Manuera (369-27, 6/29)	Kaingapipiwhi ..	Mio Tuauru.
164	Raupane Manuera (368-59, 6/29)	Waihapa ..	Mio Tuauru.
165	Raupane Manuera (339-28, 6/29)	Omaunu ..	Mio Tuauru.
166	Ho Rihari Hangarau (379-15, 6/31)	Kaihiki Nama 2 ..	Rihari Hangarau.
167	T. M. Pona (498-10, 6/31)	Te Touwai ..	Roera Makere.
168	T. M. Pona (143-2, 6/32)	Pumanawa ..	Roera Makere.
169	Eru Karena (379-16, 6/32)	Kaihiki ..	Tuihana Karena.
170	Kipa Roera, kai-whakahaaere mo Turi Kareko (9-2, 6/32)	Tauranga-Kawan ..	Te Harawene.
171	Henare Pirihi (517-33, 6/33)	Ngaiotonga ..	Wiki Pirihi.
172	Manihera E. Kauwhata (55-6, 6/33)	Pakonga ..	Erika Kauwhata.
173	Manihera E. Kauwhata (449-7, 6/33)	Te Ti Waitangi ..	Erika Kauwhata.
174	Manihera E. Kauwhata (495-14, 6/33)	Maungaturoto ..	Erika Kauwhata.
175	Manihera E. Kauwhata (400-15, 6/34)	Kaiwhakairi ..	Erika Kauwhata.
176	Manihera E. Kauwhata (137-16, 6/34)	Te Mania ..	Erika Kauwhata.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
177	Manihera E. Kauwhata (417-21, 6/34)	Waiwhariki ..	Erika Kauwhata.
178	Manihera E. Kauwhata (455-72, 6/34)	Waimimiti H, K, me M3 ..	Erika Kauwhata.
179	Manihera E. Kauwhata (265-72, 6/35)	Punakitere ..	Erika Kauwhata.
180	Rongokahira Hape (339-29, 6/35)	Omaunu Nama 1 ..	Ngawhare.
181	Tuihana te Anini (606-21, 6/35)	Parimata ..	Parekura te Anini.
182	Whetoi te Titaha (485-77, 6/35)	Ruapekapeka Nama 6B ..	Te Rarua te Titaha.
183	Rapana te Titaha me etahi atu (485-78, 6/36)	Ruapekapeka Nama 6B ..	Hepi te Titaha.
184	Henare Wahapu me Hawira Rae (425-8, 6/36)	Kapurahoru ..	Pura Tiopira.
185	Pencha Kingi (435-6, 6/36)	Waiparahuka ..	Hone Kingi.
186	Iwa Piripi Himiona (175-22, 6/36)	Wainui Nama 2 ..	Piripi Himiona.
187	Hare Hone Himiona (175-23, 6/37)	Te Wainui Nama 2 ..	Kare Taupure.
188	Te Hira Hohaia (577-25, 6/37)	Te Rawhiti ..	Mere Hira.
189	Te Hira Hohaia, kai-whakahaere mo nga tamariki a te tupapaku (714-33, 6/37)	Taraire Nama 1 me 2 ..	Te Kooti Hohaia.
190	Te Hira Hohaia, kai-whakahaere mo nga teina o te tupapaku (714-34, 6/37)	Taraire Nama 1 me 2 ..	Komene Tunga.
191	Turiti H. Rihari (415-12, 6/38)	Wharengae ..	Hami Oru.
192	Eramiha Witchira (577-26, 6/38)	Te Rawhiti Nama 3, 5, me 6 ..	Witehira.
193	Mita Witchira me Maraca Matiu Wi Hongi (265-73, 6/38)	Punakitere Nama 2 ..	Witehira.
194	Paki Erueti, kai-whakahaere mo Ngawati Reihana me Rongo Reihana (265-74, 6/38)	Punakitere 2B Nama 4 me 7 ..	Reihana Tahere.
195	Whautere Witehira (427-5, 6/39)	Te Kauri ..	Witchira.
196	Ngawati Reihana, kai-whakahaere mo Mere Waitai (265-75, 6/39)	Punakitere 2B Nama 3 ..	Hemo Waitai.
197	Tuihana Mauparaoa me Mere Patariki ..	Kahaatureia Nama 2C ..	Honiana Mauparaoa.
198	Tuihana Mauparaoa me Mere Patariki ..	Nuhaka 2B Nama 2A ..	Honiana Mauparaoa.
199	Tuihana Mauparaoa me Mere Patariki ..	Nuhaka 2C 2D Nama 2D ..	Honiana Mauparaoa.
200	Tuihana Mauparaoa me Mere Patariki ..	Nuhaka 2E Nama 3A me 3B ..	Honiana Mauparaoa.
201	Mita Hape (369-28, 8) ..	Kaingapipiwai Nama 1B ..	Kepa Puru.
202	Paramena Wetini, na ona roia, Earl me Kent (400-16, 9)	Kaiwhakairi C ..	Hera Paora, ara Hera Paora Ngai.
203	Paramena Wetini, na ona roia, Earl me Kent (250-9, 9)	Epurua ..	Hera Paora, ara Hera Paora Ngai.
204	Paramena Wetini, na ona roia, Earl me Kent (50-7, 10)	Taumata māuku ..	Ngahue Hamiora, ara Hera Paora.
205	Paramena Wetini, na ona roia, Earl me Kent (39-2, 10)	Mangareporepo ..	Hera Kopeka, ara Hera Paora Ngai.
206	Parani Mauriri (701-10, 12) ..	Parahaki Nama 5 ..	(Te) Kiriwai Parani.
207	Patu Hihira (50-8, 10) ..	Taumata māuku ..	Parihi Wi Raukawa.
208	Pouaka Wehiwehi (321-2, 19) ..	Te Waiorakau ..	Hori Maihi Wehiwehi.
209	Wiremu Pita (34-1, 29) ..	Te Papa ..	Pita Tunua.
210	Tapioka H. Huatara, Wiremu Mapurona, Te Ahuahu Mangu me etahi atu (433-12, 25)	Te Karawa Nama 2 ..	Ruatara Tauramoko.
211	Wiremu Kohai (720-48, 29) ..	Maungakawakawa ..	Te Paea Tuauru.
212	Paewhenua Hei, kai-whakahaere i nga paanga totika (485-83, 27)	Ruapekapeka Nama 4B ..	Moengaroa Toone.
213	Heni Paewhenua, Paewhenua Hei, kai-whakahaere (692-17, 30)	Motatau Nama 2 ..	Hare Tutawake.
214	Ripi Wi Hongi (74-6, 31) ..	Ohinemuri Nama 3 ..	Te Waiti te Iwitutu.
215	Wiremu Kohai (193-6, 31) ..	Marino Nama 2 ..	Kepa Puru.
216	Wiremu Kohai (265-78, 33) ..	Punakitere Nama 2A, Tekiona 2 ..	Kepa Puru.
217	Rameka Kere (710-12, 41) ..	Motatau Nama 3 ..	Raumati Rameka Kere.
218	Te Tawaka me etahi atu (692-16, 30) ..	Motatau Nama 2 ..	Wiki te Oi.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Tangata kua mate.	Ona Taonga.
219	Teri te Heihei me Kipa Roera (735, 2/51) ..	Kingi te Ngahuru ..	Ona Taonga.
HE TONO HOU ENEI.			
220	Tuibana Honetini me Mere Patariki (757, 2/59)	Te Honihana Mauparaoa ..	Ona Taonga.
221	Manihera E. Kauwhata (762, 2/67)	Erika Kauwhata ..	Ona Taonga.
222	Aperahama Hemi (768, 1) ..	Mariana Aperahama ..	Ona Taonga.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tamariki.
223	Manihera Kauwhata (417-22, 38) ..	Waiwhariki Nama 1A me etahi atu ..	Pene Taui (he porangi).

TONO KIA KIMIHIA TE NUI O TE PAANGA O IA TANGATA O IA TANGATA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua.
224	Hirini T. Heremaia, Tutu Heremaia, Heremaia Hiku, Mere Hare, me etahi atu (68-1, 2/154)	Tuataranui.
225	Marara Pita me etahi atu, Hone Tautahi Pita, kai-whakahere mo Waate te Wharau me etahi atu (474-17, 2/123)	Punaruku
226	Hone Tuatahi Pita, kai-whakahere mo Marara Hone Pita, Morore Kaupeka, Takirihia Kaupeka, Mihiterina Kereopa, mo Pouaka Wehiwehi me etahi atu (474-21, 2/147)	Punaruku.
		HE TONO HOU ENEI.
227	Hone Tautahi Pita, kaiwhakahere mo Kahu Pene te Kauwhata me Reihana Pene me etahi atu (275-19, 2/184)	Takou East.
228	Hone Tuhirangi me etahi atu (193-5, 2/187)	Marino Nama 2.

TONO I RARO I TEKIONA 46 O TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894, KIA WHAKAPUTAINA HE PUKEPUKA WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Tangata kua mate.
229	Kaka Porowini (na tona roia na Vernon H. Reed), (176- 2/25) ..	Ruatara Tauramako.
230	Hapurona Ruatara (678- , 2/45)	Ruatara Tauramako.
		HE TONO HOU TENEL.
231	Ani Kingi (756- 2/85)	Tohu Nopere.

TONO I RARO I TEKIONA 144 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909, KIA WHAKAPUTAINA HE PUKEPUKA WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Tangata kua mate.
232	G. T. Yates, A. R. Crane, me J. C. Davis (327-1) ..	Annie Yates.
233	Walter Davis (766- 2/108)	Hera Paora Ngai.

TONO I RARO I WAHANGA TEKIONA (9) O TEKIONA 14 O TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894, KIA WHAKATAUA HE PUKEPUKA ARAI I TE TAPAHANGA, MAHINGA, HOKONGA HOKI I NGA RAKAU, ME ERA ATU MEA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua.
234	Wiremu Kingi Rapata me Himiona Rapata (187-12, 2/185) ..	Wairahi Nama 2.

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI HEI UTU MO NGA RURI KAHORE ANO KIA WHAKAEAINA.

Nama.	Teingoa o te Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua.	Nga Eka.	Te nui o nga Moni hei utunga.
HE TONO ENEI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE KOOTI.				
235	Hugh Munro Wilson (502-3, 3/133) ..	Waikokopu	1,255 3 32	67 14 0
236	Te Tumuaki Kai-ruri Takiwa o Akarana (274-1, 4/134)	Hoahoahina	76 2 32	2 0 0
237	Joseph K. Patrick (634-4, 5/52)	Ngaiotonga Nama 4	4,404 1 0	131 18 1

TONO I RARO I TEKIONA 65 O TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894, KIA WEHEA HE WHENUA MOTUHAKE MO TE KAI-TONO, HEI WHAKARITENGA MO NGA MONI RURI I ROTO I TE OTA KUA MARIA NOATIA ATU I MUA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te Whenua	Te rai mahia ai te Ota mo nga Moni Ruri.	Nga Moni roto i te Ota i mahia i mua
-------	-----------	----------------------	--	--------------------------------------

HE TONO ENMI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE KOOTI.

238	Alfred Langham Foster (459-9, 1/253) ..	Tutaematai	17 o nga ra o Oketopa, 1899	£110 16s.
239	Joseph Kidward Patrick (634-5, 2/13) ..	Ngaiotonga Nama 4	14 o nga ra o Hanuere, 1905	£131 18s. 1d.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO I RARO I TEKIONA 65 O TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, KIA WEHEA HE WHENUA MOTUHAKE MO TE KAI-TONO
HEI WHAKAEA MO NGA MONI RURI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te nui o nga Moni hei utunga.
			£ s. d.
240	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (501-8, 2/21)	Ahuahu ..	1 1 0
241	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (320-10, 2/22)	Huiarau ..	6 0 0
242	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (582-10, 2/24)	Karakau Huarua ..	29 3 0
243	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (486-28, 2/25)	Karuinui Nama 2 ..	1 9 2
244	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (486-29, 2/26)	Kaurinui Nama 3 ..	87 3 9
245	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (135-2, 2/27)	Kiripaka ..	6 12 0
246	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (432-6, 2/28)	Mangatawai Nama 2 ..	19 6 0
247	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-12, 2/30)	Manurewa Raki Nama 1 ..	7 12 0
248	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-13, 2/31)	Manurewa Nama 2 ..	0 15 1
249	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-14, 2/32)	Manurewa Tonga B Nama 1 ..	1 7 0
250	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-15, 2/33)	Manurewa Tonga B Nama 2 ..	1 0 9
251	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-16, 2/34)	Manurewa Tonga B Nama 3 ..	0 17 11
252	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-17, 2/35)	Manurewa Tonga B Nama 4 ..	1 1 0
253	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-18, 2/36)	Manurewa Tonga B Nama 5 ..	1 2 8
254	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-19, 2/37)	Manurewa Tonga B Nama 6 ..	0 19 3
255	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (342-20, 2/38)	Manurewa Tonga B Nama 7 ..	0 14 9
256	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (311-14, 2/39)	Mafapouri ..	3 3 0
257	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (380-2, 2/40)	Ngaiotonga ..	79 15 8
258	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (517-33, 2/41)	Ngaiotonga Nama 1 me 2 ..	87 8 0
259	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (447-2, 2/42)	Ngamahanga ..	4 0 0
260	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (496-2, 2/44)	Papakura Nama 2 ..	6 0 0
261	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (401-24, 2/45)	Papakauri A Nama 1 ..	2 2 8
262	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (401-25, 2/46)	Papakauri A Nama 2 ..	0 2 8
263	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (401-26, 2/47)	Papakauri A Nama 3 ..	1 1 5
264	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (401-27, 2/48)	Papakauri B ..	11 4 7
265	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (401-28, 2/49)	Papakauri C ..	11 4 7
266	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (401-29, 2/50)	Papakauri D ..	21 9 5
267	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (497-9, 2/51)	Poike ..	37 10 0
268	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (547-12, 2/52)	Porotaka ..	2 2 0
269	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (404-4, 2/53)	Poukai A ..	0 10 6
270	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (282-2, 2/54)	Te Putahoihoi ..	5 5 0
271	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (623-5, 2/87)	Waimate ..	1 0 0
272	Te Tumuaki Kai-ruri, Takiwa o Akarana (455-53, 2/60)	Waimimiti B ..	32 15 11
273	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-21, 2/273)	Horotiu A Nama 1 ..	5 12 1
274	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-22, 2/274)	Horotiu A Nama 2 ..	5 12 1
275	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-23, 2/275)	Horotiu A Nama 3 ..	3 1 8
276	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-24, 2/276)	Horotiu A Nama 4 ..	2 10 6
277	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-25, 2/277)	Horotiu B Nama 1 ..	5 12 1
278	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-26, 2/278)	Horotiu B Nama 2 ..	4 9 9
279	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-27, 2/279)	Horotiu B Nama 3 ..	2 4 10
280	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-28, 2/280)	Horotiu B Nama 3A ..	2 4 10
281	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-29, 2/281)	Horotiu B Nama 4 ..	3 7 3
282	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-30, 2/282)	Horotiu B Nama 5 ..	5 0 11
283	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-31, 2/283)	Horotiu B Nama 6 ..	0 11 4
284	Te Tumuaki Kai-ruri mo te Takiwa o Akarana (298-32, 2/284)	Horotiu B Nama 7 ..	5 12 1

TONO KIA KIMIHA KIA WHAKATAUA HOKI NGA MONI E TIKA ANA KIA UTUA KI NGA TANGATA NO RATOU NGA WHENUA MAORI
E TANGOHIA ANA E NGA PANUITANGA I RARO I TE TURE MO NGA MAHI NUNUI O TE TOMINIONA, 1908, HEI WAHI MO TE
KAWAKAWA-KEREAMATAONE REREW ME TETAHİ WABI RORI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Eka e tangohia ana.	Te take e tangohia ai.
		Mo TE REREWE.	E. R. P.	
	Tekiona 52, Mototau ..	0 1 0		
	Tekiona 52, Motatau ..	3 2 32		
	Tekiona 54, Motatau ..	4 1 35		
	Tekiona 48, Motatau ..	3 1 28		
	Tekiona 54, Motatau ..	0 3 38		
	Tekiona 48, Motatau ..	11 0 37		
	Tekiona 54, Motatau ..	0 2 32		
	Tekiona 49, Motatau ..	4 2 6		
	Tekiona 49, Motatau ..	0 0 5		
	Tekiona 49, Motatau ..	0 0 1		
	Tekiona 49, Motatau ..	0 1 16		
	Tekiona 49, Motatau ..	0 0 11		
	Tekiona 49, Motatau ..	0 0 30		Mo te rerewe me tetahi wahi rori.
	Huarahi, Motatau ..	0 0 2		
	Tekiona 31, Motatau ..	0 0 25		
	Tekiona 31, Motatau ..	0 0 2		
	Tekiona 31, Motatau ..	2 1 30		
	Tekiona 31, Motatau ..	0 0 20		
	Tekiona 31, Motatau ..	0 0 19		
	Tekiona 31, Motatau ..	0 0 5		
	Tekiona 31, Motatau ..	0 0 16		
	Tekiona 31, Motatau ..	0 0 3		
	Tekiona 29, Motatau ..	0 1 16		
	Tekiona 29, Motatau ..	0 0 8		
	Tekiona 29, Motatau ..	0 0 5		
285	Te Minita mo nga Mahi Nunui- (692-15, 2/226)	MO TETAHİ WABI RORI. Tekiona 49, Motatau ..	0 1 29	

TONO KIA KIMIHIA KIA WHAKATAUA HOKI NGA MONI E TIKA ANA KIA UTUA KI NGA TANGATA NO RATOU NGA WHENUA MAORI E TANGOHIA ANA E NGA PANUITANGA I RARO I TE TURE MO NGA MAHI NUNUI O TE TOMINIONA, 1908, HEI TUUNGA WHARE KURA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Eka e tangohia ana.	Te take e tangohia ai.
286	Le Minita mo nga Mahi Nunui (711-14, 25)	Motatau Nama 4L ..	E. R. P. 5 0 2	Hei tuunga whare kura.

HE TONO KIA WHAKATOPUTIA I RARO I NGA TIKANGA O NGA TEKIONA 122, 123, ME 124, O TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894, NGA TANGATA NO RATOU TE WHENUA E WHAKAHUATIA ANA I RARO IHO NEI, KIA NOHO RATOU HEI KAPOREIHANA, A KIA WHAKATURIA HOKI HE KOMITI MO TAUA WHENUA.

Nama.	Te Ingoa o te Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Eka.	Takiwa.
287	Mita Heki Wepiha, Wepiha Reo, Mihi Wepiha Reo, Ngapera Taiawa, me Watihana Hau (519-18, 2/80)	Tutaematai B ..	E. R. P. 1,100 0 0	Kororareka, Pewhairangi.
288	Tamati Mokaraka, Morore Kaupeka, Takirih Kaupeka Merata Himiona, Kahawai Tana, Hori Ngere, Harata Ngere, me atu (519-19, 2/82)	Tutaematai A	Kororareka, Pewhairangi.
289	Takirih Kaupeka, Morore Kaupeka, Merata Himiona, Tamati Mokaraka, Taupiri Mihaka, Hori Ngere, Harata Ngere, me etahi atu (582-12, 2/83)	Karaka Huarua A	Kororareka, Pewhairangi.
290	Tamati Mokaraka, Taupiri Mihaka, Kahawai Tana, Hori Ngere, Harata Ngere, Waitai Pita, Pita Puru, me etahi atu (502-11, 2/84)	Waikokopu Nama 3	Kororareka,
291	Ngapera Taiawa, Peti Hau Weipa, Mihi Reo, Mita Heki Wepiha, Remo Wetere, me W. Mahanga (582-13, 2/87)	Karaka Huarua B	Kororareka,
292	Watihana Hau, Peti Wepiha Hau, Mihi Reo, Ngapera Taiawa, Hohepa Watene, Hare Ngaiaka, Remo Wetere, me etahi atu (519-20, 2/88)	Tutaematai B	Kororareka,
293	Hone Tautahi Pita me etahi atu (587-8, 1/64) ..	Whangaroa-Ngaiotonga Nama 4 ..	4,000 0 0	Pewhairangi.
294	Noa Pakaraka me etahi atu (585-7, 1/65) ..	Whangaruru-Whakaturia Nama 1	Pewhairangi.
295	Ngapera Mita Wepiha me etahi atu (587-9, 1/66)	Whangaroa-Ngaiotonga Nama 4 ..	4,000 0 0	Pewhairangi.
296	Makere Werengitana me etahi atu (549-11, 1/67)	Kirikiri-Pawhaea A ..	262 0 17	Pewhairangi.
297	Karipa Wi Patene me etahi atu (130-36, 1/43)	Muriwhenuatika Nama 1 ..	2,984 0 0	Mangonui.
298	Kereama Hori me etahi atu (517-28, 1/69) ..	Ngaiotonga Nama 181 me Nama 2B1 ..	398 1 0	Pewhairangi.
299	Keita Hunia me etahi atu (585-8, 1/70) ..	Whangaruru ..	3,000 0 0	Pewhairangi.
300	Huhana Pama me etahi atu (302-6, 1/71) ..	Te Ruatahi Nama 2 ..	720 0 0	Pewhairangi.
301	Hohepa Watene me etahi atu (255-16, 1/72) ..	Otetao ..	566 0 0	Pewhairangi.
302	Kereama Hori me etahi atu (399-7, 1/73) ..	Waihaha Nama 2 ..	200 0 0	Pewhairangi.
303	Noa Pakaraka me etahi atu (377-15, 1/74) ..	Waikaramihi A ..	110 0 0	Pewhairangi.
304	Noa Pakaraka me etahi atu (651-4, 1/75) ..	Te Ramaroa ..	160 0 0	Pewhairangi.
305	Mita Wepiha me etahi atu (724-9, 2/97) ..	Maungakohatu ..	3,400 0 0	Pewhairangi.

TONO I RARO I TEKIONA 2 O RARANGI 9 O NGA TIKANGA WHAKEHAERE WARO O TE 28 O NGA RA O TIEEMA, 1907.

Nama.	Kai-tono.	Te Tangata kua mate.	Te Ahua o te Tono.
306	Hori Kuku (George Howe Cook)	Maunganui Nama 2 ..	Kia whakaputaina tetahi raihana whakamana i a ia, kia kimihiha te koura, te waro, tetahi atu mea ranei i roto i tetahi whenua Maori, 1,400 eka te nui, i roto i Maunganui Nama 2 Poraka.
307	Himi te Nana ..	Hauwai ..	Kia whakaputaina tetahi raihana whakamana i a ia kia kimihiha te koura, te waro, tetahi atu mea ranei, i roto i tetahi whenua Maori e mohiotia ana ko Hauwai Poraka.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA.

Nama.	Te Ahua o te Tuku.	Te rai i Hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana ki taua whakahaerenga.
308	He rihi (C. A. 1904-64) ..	15 o nga ra o Pepuere, 1904	Kamore Nama 552N ..	Peri Wi Hongi, o Pewhairangi, ki a Robert Bruce Baker Willis, o Te Ahuahu, Pewhairangi, me Frederick Earl, o Akarana.

KOOTI WHENUA MAORI KI KIHIPANE A TE 31 O NGA RA O OKETOPA, 1910.

Tari Kooti Whenua Maori, Kihipane.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Kihipane a te 31 o nga ra o Oketopa, 1910, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

1 tuhia i tenei te 5 o nga ra o Oketopa, 1910.
[Kihipane, 1910-22.]

Na HERORA KAA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
986	Te Amo Mete (3-28)	Aohuna DNama 1.
987	Piriniha te Eke (3-49)	Awaeuni Nama A1.
988	Katarina Takawhaki (3-94)	Kaiti Nama 135.
989	Harawira Karauria (3-69)	Puhatikotiko Nama 1B2B.
990	Atareta te Kawe (2-18)	Putere A.
991	Peti Toka (3-62)	Rangaoehinehau Nama 4B3A.
992	Harawira Karauria me etahi atu (3-34)	Tapuhihikitia C.
993	Eruera Paraone me etahi atu (3-76)	Taruheru G.
994	Himiona Katipa (3-7)	Waituhi Nama 2B.

TONO KIA WHAKAMUITUA TETAHI KAPOREIHAFĀ.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
995	Harawira Karauria, Henare Ruru, me Himiona Katipa (3-34)	Tapuhihikitia C.

HE TONO NA TE KAI-REHITA KIA PATUA TE PIIRA I RUNGA I TE KORENGA I UTUA NGA MONI I WHAKAHAU KIA UTUA HPI MONI PUNGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Whakataannga e tonoa nei kia whakawhikia tuarua.
996	Hone Paerata me etahi atu	Kopuni	Te Ripoata i tuhia i te 18 o nga ra o Hune, 1910, i raro i tekiona 34 o te Ture Nama 86 o te tau 1907.

TONO KIA WHAKAAETIA TETAHI RIHIWA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
997	Te Minita Maori	Manukawhitikitiki 2F ..	Kia kohikohia e te Rihiwa nga moni £28 1s. me te initareti, ara nga moni e noho nama ana ki a A. Teesdale hei moni ruri.
998	Te Minita Maori	Manukawhitikitiki 2B ..	Kia kohikohia e te Rihiwa nga moni £12 8s. me te initareti, ara nga moni e noho nama ana ki a A. Teesdale hei moni ruri.

TONO WHAKAKAPAREIHANA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
999	Rutene te Eke me etahi atu (3-82)	Waihirere (Parihimianibi).
1000	Rutene te Eke me etahi atu (3-82)	Waihirere Nama 2.

TONO WHAKAWHITI WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1001	Himiona Katipa	Waituhu Nama 2D.
	Patoromu Noti	Puhatikotiko Nama 3B2D me 1B2C.
1002	Himiona Katipa	Waituhu Nama 2D.
	Heni te Auraki Tawhaitiri	Puhatikotiko Nama 3B2D.
1003	Pineamine Matuakore (James Poynter)	Hauomatuku Nama 8B.
	Hone Morete	Ahirau Nama 2B.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tangata kua mate.
1004	Tamati Marutu	Erina Whakirangi.

TONO KIA KIMIHIA TE NUI O TE PAANGA O IA TANGATA O IA TANGATA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1005	Alex. Keefer, Perehitini o te Poari Whenua Maori, o te Takiwa o to Tairawhiti	Arakihi Nama 2.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ingoa o te Tangata o Mana kore ana.
1006	Pepi Pauro (3-25)	Whatatuna Nama 7B1	Nohoroa.
1007	Oriwia Tawhiao	Tuawhatu Nama 4B2, Arakihi Nama 1, Pakarae Nama 2B me 1C, Pipiwhakao Nama 2B2, Rotootahoe, Whangara Nama B1, Whangara Nama n2, Waimata South Nama 2, Waimata North Nama 1B.	Rongotipare Ruki.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	To Tangata kua mate.
1008	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2	Ani Maitai.
1009	Eru Te Whana	Mangarara	Ani Rekina.
1010	Eru Te Whana	Waimata Rawhiti	Ani Rekina.
1011	Mo Pohatu	Mangaheia Nama 2D	Arawhita Pohatu.
1012	Hemi Pomare	Mangapoike A	Arihia te Owai.
1013	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2	Atareta Matita.
1014	Kauau Kingi	Kopatuaki Nama 2	Te Au Kingi.
1015	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2	Ema Maitai.
1016	Rangihuatake Parche	Tapuihikitia	Erena Parewhai.
1017	Tamati Marutu	Tauwharetoei Nama 1D	Erena Whakirangi.
1018	Tamati Marutu	Whakaongaonga Nama 2	Erena Whakirangi.
1019	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2	Erihapoti Tua.
1020	Tamati Marutu	Toreohaua Nama 5	Erina Whakirangi.
1021	Raharuhi Rukupo	Whatatuna Nama 7B1	Hapi Hinaki (tamaiti).
1022	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2	Hare Mohi, Hare Noanoa ranei.
1023	Wi Wharekino	Tauwhareparae Nama 1F	Hariata Rukiruki.
1024	Paratene Tatae	Maraetaha Nama 2A2	Hariata Tarakau.
1025	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2	Haruru Noanoa.
1026	Heni Tipuna	Kopatuaki Nama 2	Hemaima Rere.
1027	Heni Tipuna	Mangatu Nama 4	Hemaima Rere.
1028	Heni Tipuna	Motu Nama 2B5	Hemaima Rere.
1029	Heni Tipuna	Papakorokoro Nama 8	Hemaima Rere.
1030	Heni Tipuna	Papakorokoro Nama 5	Hemaima Rere.
1031	Heni Tipuna	Paracrea Nama 2A	Hemaima Rere.
1032	Heni Tipuna	Rangatira Nama 3B2	Hemaima Rere.
1033	Heni Tipuna	Rakalkiteroa Nama A	Hemaima Rere.
1034	Heni Tipuna	Rakaikiteroa B	Hemaima Rere.
1035	Heni Tipuna	Waimata Rawhiti Nama 2	Hemaima Rere.
1036	Heni Tipuna	Waiohiharo Nama 2	Hemaima Rere.
1037	Heni Tipuna	Waikohu-Mataawai Nama 1B	Hemaima Rere.
1038	Heni Tipuna	Waihora E	Hemaima Rere.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingore o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1039	Heni Tipuna	Ahirau Nama 2D ..	Hemaima Rere.
1040	Heni Tipuna	Hauomatuku Nama 2B ..	Hemaima Rere.
1041	Heni Tipuna	Awapuni Nama 2 me Waiohi-harore Nama 3 ..	Hemaima Rere.
1042	Heni Tipuna me tetahi atu	Puhatikotiko Nama 1B2A ..	Hemaima Rere.
1043	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Henare Potae.
1044	Ani Rangi	Taitai Nama 1B me 1C ..	Henare Waititi.
1045	Miria Turoa	Puketapu D ..	Heni Heuheu.
1046	Mahaki Paraone	Waikohu-Mataawai Nama 1B ..	Heni Horowaitai.
1047	Pepi Pauro	Whatatuna Nama 7B1 ..	Heni Kopua.
1048	Rawinia Ahuroa	Takaputahi ..	Heni Kumekume.
1049	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Hera Rangiuia, ara Hera Paki.
1050	Hinehou te Kani me tetahi atu	Mangapoike Nama 2A1 ..	Heta te Kani.
1051	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Heta Tupara.
1052	Pepi Pauro	Whatatuna Nama 7B1 ..	Heteri Paora.
1053	Paramena Mokemoke	Maractaha (Kopua) ..	Hemi Mahuki.
1054	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Himei Noanoa.
1055	Ani Rangi	Taitai Nama 1B me 1C ..	Himi Waititi.
1056	Mercana Hamure	Hangaromataawai Nama B4 ..	Te Hira Hamure.
1057	Kauau Kingi	Kopaatuaki Nama 2 ..	Hiria Kingi.
1058	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Hirini Maitai.
1059	T. Patereti	Waiohiharore Nama 2 ..	Hirini Nui.
1060	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Hone Kewa.
1061	Wi te Whareherehere Kewa	Arakihi Nama 2 ..	Hone Kewa.
1062	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Hori Karaka.
1063	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Huhana Whakarau.
1064	Paratene Tatae	Paokau Nama 2 ..	Irihapeti Kani.
1065	Nohoroa Karepa	Mangapoike Nama 2A1 ..	Ka Papaki.
1066	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Kapetone Potango.
1067	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Karaitiana Amaru.
1068	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Karaitiana Hape.
1069	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Karukoura Kuhukuhu (Ngakuru).
1070	Wi Pere Takitimu	Kopaatuaki ..	Ka Te Hane.
1071	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Keita Karaka.
1072	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Kerehona Piwaka.
1073	Oriwia Tawhiao	Arakihi Nama 1 ..	Kohi te Ruki.
1074	Kauau Kingi	Kopaatuaki Nama 2 ..	Makere.
1075	Wi Wharekino	Waimata Tonga Nama 2 ..	Maraea Apinga.
1076	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Mate Read.
1077	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Matihaha Hape.
1078	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Mauru Kuhukuhu.
1079	Mahaki Paraone	Kopaatuaki Nama 2 ..	Mereana Paraone.
1080	Mahaki Paraone	Okahuatiu Nama 1A3 ..	Mereana Paraone.
1081	Wiremu Kerekere	Whatatuna Nama 2 ..	Mereana Wero.
1082	Peti Karaitiana	Awapuni Nama 1H ..	Mere Hare.
1083	Reweti Wirihana	Kahaatureia Nama 2E ..	Mere Ratene.
1084	H. te Kani Pere	Okahuatiu Nama 1A3 ..	Mere Tahatu ara Pere.
1085	T. A. Coleman	Paremata Nama 3, 4, 64, 73, me 73A ..	Mihacre Koura.
1086	Te Ruia Rangaheke	Whangara Nama K2A, K2B, B1, B2, me m ..	Mihaere Koura.
1087	Raharuhi Rukapo	Whatatuna Nama 7B ..	Miriama Hinemanuhiri.
1088	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Miriama Tio.
1089	Harawira te Ua	Waituhi Nama 2B ..	Namu te Ua.
1090	Huruhuru Nikora	Mangapoike Nama 2A1 ..	Nikara Kiripaura.
1091	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Paki Ruki.
1092	Matenga Taihuka	Waihora Nama 1H ..	Paku Haau.
1093	Isabella Menzies	Hangaroa-Mataawai B4 ..	Pare Aruhe.
1094	Hira Haekau	Hangaroa-Mataawai B2 ..	Peka Kerekere Hoekau.
1095	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Pirika Kaara.
1096	Peti Karaitiana	Awapuni Nama 1H ..	Pirinaha Takamoana.
1097	Te Manaaki Piripi	Whangawehi Nama 1B ..	Piripi te Atamira.
1098	Te Manaaki Piripi	Mangapoike Nama 1F2 ..	Piripi te Atamira.
1099	Te Manaaki Piripi	Mahanga Nama 1C ..	Piripi te Atamira.
1100	Te Manaaki Piripi	Umumango Nama 1D ..	Piripi te Atamira.
1101	Make Rangihenea	Okahuatiu Rama 1A1 ..	Poaru Kapuaroa.
1102	Rutene Taitapunui	Waihora Nama 1F ..	Rahera Rongotipare.
1103	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Raihania Rangi.
1104	Eru te Whana	Waimata Rawhiti ..	Rd kā Puihi.
1105	Raiha Parekowhai	Tapuihikitui C ..	Raiha Weherua.
1106	Raiha Parekowhai	Paraeroa Nama 1 ..	Raiha Weherua.
1107	Raiha Parekowhai	Wharehapua Nama 1A ..	Rakera Haua.
1108	Rewi Takataka	Okahuatiu Nama 1A1 ..	Rawinia Kiki.
1109	Mere Kiki	Pouriuri C ..	Riperata Kahutia.
1110	Pare Keiha	Okahuatiu Nama 1A3 ..	Riria Mauaranui.
1111	H. te Kani Pere	Mangapoike Nama 2A1 ..	Ruihi Tawai.
1112	Katerina Iranui	Arakihi Nama 2 ..	Ruihi te Ngara.
1113	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Ruruhira Manutuke.
1114	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Tamihana Karaka.
1115	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Tana Maitai.
1116	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	Taraipine Tatua.
1117	Te Rua Rangaheke	Kopaatuaki Nama 2 ..	Tepora Tauaraia (Hinei).
1118	Hariata Hinaki	Paremata 3, 4, 64, 73, me 73A ..	Tiemi Karamaene.
1119	Reweti Wirihana	Kahaatureia Nama 2E ..	Wiki Rangi (Te).
1120	Alex. Keefer	Arakihi Nama 2 ..	

KOOTI WHENUA MAORI KI WAITOHI (PICTON) A TE 27 O NGA RA O OKETOPA, 1910.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Waitohi (Picton), a te 27 o nga ra o Oketopa, 1910, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 11 o nga ra o Oketopa, 1910.

Na TE WARAHITI, Kai-rehita.

(Poneke, 1910-31.)

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA.

Nama.	Te Ahua o te Tuku.	Te rā i Hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana ki tau a whakahaearena.
235	He hoko (1910-49)	.. 1 o nga ra o Hepetema, 1910	Waikawa Rato Wahanga B	Parete Teira me etahi atu ki a Julia Beatrice Kenny.
236	He hoko (1910-50)	.. 21 o nga ra o Mei, 1910	Waikawa Taone, Tekiona 37	Wiremu Keepa me tetahi atu ki a Henrietta Mabel Watkins.
237	He riihi (1910-51)	.. 20 o nga ra o Hepetema, 1909	Whangarae, Tekiona 18, Koea 91, Wabanga 3B	Makarini te Tahua me etahi atu ki a Watarauhi Nohorua raua ko Kere Pitini.
238	He hoko (1910-52)	.. Oketopa, 1910	Waikawa Rato Nama 1B	Maikara Parete Teira ki a Julia Beatrice Kenny.
239	He hoko (1910-53)	.. Oketopa, 1910	Te Iro	Mere Hare Rore ki a James Jackson.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
240	Henry Heberley, na tona roia na W. G. H. Baillie (M. 192-35)	Yellaton Run.
241	Henry Heberley, na tona roia na W. G. H. Baillie (M. 100-297)	Waikawa Rato Nama 3.
242	Te Pate Taituha, na W. G. H. Baillie (M. 143-141)	Oamaru Nama 2A.
243	Hare O'Donnell (M. 41-81)	Oruapuputa tekiona 20.
244	Hama Hamuera (M. 59-35)	Mataiawa tekiona 25.
245	Ngarongoa Arapata (M. 20-11)	Kairepirepi.

TONO WHAKATU KAI-RUIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
246	Ani Enoka (M. 80-103)	Toreamona Nama 3 (Kumutoto)	Enoka Taitea.
247	Wiremu Keepa raua ko Heni Keepa (M. 100-307)	Waikawa Rato B	Hematini Tiaki Puku.
248	Henry Heberley (M. 100-299)	Waikawa Rato Nama 3	John Heberley.
249	Henry Heberley (M. 132-37)	Yellaton Run	John Heberley.
250	Parete Teira (M. 100-305)	Waikawa Rato B	Mere Teira.
251	Parete Teira (M. 100-309)	Waikawa Rato Nama 1B	Nihana Pakira.
252	Parete Teira (M. 100-303)	Waikawa Rato B	Pipi Teira.
253	Hemi raua ko Ani Enoka (M. 80-101)	Toreamona Nama 3 (Kumutoto)	Raima Hohepa.
254	Wiremu raua ko Heni Keepa (M. 100-301)	Waikawa Taone, Tekiona 37	Rawiri Keepa.
255	Hama Hamuera (M. 59-37)	Mataiawa, Tekiona 25	Riria Ngahoia.
256	Mere Karira (M. 43-143)	Oamaru	Taare Waitara.

TONO I RARO O TEKIONA 29 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
257	Hemi Enoka raua ko Ani Enoka (M. 80-99, B/97)	Toreamona Nama 3 (Kumutoto)	Kia whakaputaina he ota whakatau i te Kai-tiki mo te katoa kia utua te hea o te moni Kapene-heihana.

TONO I RARO I TEKIONA 203 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
258	Andrew Hegarty	Rangitoto Nama 6	Kia whakaputaina e te Kooti tana ripoata kia hangaia tetahi Ora Kaunihera e ahei ai te kai-tono ki te hoko i tenei whenua.

Panui kia Huihui nga Tangata no ratou a Rotomahana-Parekarangi Nama 5b Nama 4b me Rotomahana-Parekarangi Nama 5b Nama 5b.

I ROTO I TE KOOTI WHENUA MAORI O NUI TIRENI. Mo runga i te Ture Whenua Maori, 1909, me te tono whakakaporeihana a nga tangata whai paanga ki Rotomahana-Parekarangi Nama 5b Nama 4b me Rotomahana-Parekarangi Nama 5b Nama 5b.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai i runga i tetahi ota he mea mahi na te Kooti ki Te Kaha i te 29 o nga ra o Akuhata, 1910, ko nga tangata e whai paanga

ana ki nga whenua e rua kua huaina i runga ake nei i whakakotahitia ratou hei kaporeihana i raro o Wahi XVII o taua Ture.

He panuitanga ano hoki tenei kia mohiotia ai tenei ka whakahaua kia huihui aua tangata whai paanga kua oti nei te whakakaporeihana, ki Matata, a te Paraire, te 28 o nga ra o Oketopa, 1910, i te 10 o nga haora i te ata, ko te mahi a taua hui he whakatu i totahi Komiti hei whaka-haere i aua whenua, hei whakatuturu hoki i te maha o nga mema o taua Komiti.

E. P. AARA,
Kai-Rehita.

WHAKAHAERE WHENUA MAORI.

Whenua Maori ka riihitia i runga i te Tena (Tender) e tuwhera ana ki te Katoa.—988 nga Eka.

Tari o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Tairawhiti, Kihipane, te 7 o Oketopa, 1910.

He whakaaturanga tenei, i runga i nga tikanga o te Ture Whenua Maori, 1909, me nga rekureihana i raro i taua Ture, ka ahei te tuku tena-a-tuhitubi (*written tenders*) ki te Perehitini ki Wairoa, Haaki Pei, tae noa ki te 12 o nga haora i te awatea o te Wenerei te 16 o nga ra o Noema, 1910, mo nga riihi o nga whenua e buaina nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei mo nga tau e rua tekau ma tahī, me te whai mana ki te whakahou i te riihi mo etahi atu tau e rua tekau ma tahī.

KUPU APITI.

Rota.	Nga Eka.	Te Moni Reti mo ia Tau.
1	A. R. D. 71 0 23	£ s. d. 26 13 6

RUARAKAIPUTARA NAMA 1 PORAKA—PORAKA III, TAKIWA RURI O CLYDE.

Whenua Karaahi Tuatahi.

E 25 nga eka he raorac motomoto, tino pai te tupu a te karahe; ko te nuinga atu o te whenua he hiwi papaku nei, he karahe etahi wahi, he manuka he rarauhe etahi wahi. He pai te oneone; he whai wai te whenua. Kotahi maero me te hawhe te tawhiti o te Wheketare Mahi Pata o Wairoa. Kua oti te ruri o te rori ma runga i te poraka tuhono atu ki te rori nui o Wairoa ki Nuhaka.

KOPUA D BLOCK.—PORAKA II, TAKIWA RURI O CLYDE.

Whenua Karaahi Tuarua.

2	47 1 13	10 13 0
---	---------	---------

Ko nga rohe o tenei whenua ko nga Poraka o Kairangi Nama 2, Tukemokibhi Nama 2, Ohuia No. 1 me Kopua B. Heoi ano te painga o tenei whenua hei whangai kararehe. Kaore kau he rori atu ki te poraka. Kei te ekengia tenei whenua e tetahi riihi tapahi harakeke mo nga tau e rua tekau ma tahī timata atu i te tahi o nga ra o Hurac, 1908.

KAHAATUREIA A PORAKA.—PORAKA I ME IV, TAKIWA RURI O NUHAKA.

Whenua Karaahi Tuarua.

3	196 3 0	17 4 6
---	---------	--------

He whenua hiwi, he ahua pai te oneone. He rakau ririki nei nga rakau o runga. Kaore he rori. Ko tenei whenua e piri ana ki te taha o Tekiona 2, Poraka 20, Takiwa Ruri o Opouti.

4	280 0 0	19 14 0
---	---------	---------

Tekau eka o tenei whenua he raorao papa tika, ko te nuinga atu he hiwi papaku nei, he rarauhe he manuka etahi wahi he karahe etahi. He pai te oneone. Kaore ona rori. E piri ana tenei whenua ki Kahaatureia Nama 2 me Nama 7 Poraka.

MATAKUHIA PORAKA, PORAKA XIV, TAKIWA RURI O TUAHU.

Whenua Karaahi Tuatoru.

5	393 1 0	19 14 0
---	---------	---------

He whenua teitei, hiwibiwi, e kapi ana i te rakau ririki i te manuka, me te rarauhe. Ko tenei whenua kei waengau

o Raana No. 80 me Raana 81. Ko tona teitei i te waitai 1500 putu pea. E 33 maero te tawhiti i Wairoa, a e 22 o aua maero he rori kooti, ko te toenga he rori hoipo.

NGA TIKANGA O NGA RIIHI.

1. Kia rua tekau ma tahī tau te roa o te riihi me te whaimana ki te whakahou i te riihi mo etahi atu tau e rua tekau ma tahī.

2. Kaua te moni reti mo nga tau e rua tekau ma tahī tuatahi e hoki iho i te moni reti kua whakaaria nei, a ko te moni reti mo te rua tekau ma tahī tau tuarua kia rima pai beneti o te wariu whakapaingakore o te whenua.

3. Ko ia tena (tender) me whawhao ki roto ki tetahi kopaki pukapuka, me ata whakapiri kia kati, ko te ingoa mo waho ko te Perehitini, a me maaka penei a waho o te kopaki "Tena (tender) mo te riihi o Rota Nama", kua panuitia nei ki roto ki Nupepa o te o nga ra o 19, "a me tapiri atu tetahi pukapuka ki-pono-ature me tuhi kia rite ki te ahua kua whakatakotoria.

4. Ki te hiahia te tangata ki te tuku tena (tender) mo nga rota maha atu i te kotahi, me tuku mai he tenu motuhake mo ia rota. Me tapiri atu ki ia tena (tender) tetahi pukapuka ki-pono-ature, pera te ahua me te mea kua kiia i runga nei.

5. Me tapiri ki ia tena (tender) nga moni reti e rite ana mo nga marama e ono, me te whii mo te riihi (£3 3s.), me etahi moni hoki e rite ana hei utu i te pane tiute me te rehitatanga o te riihi, a mo te wariu hoki o nga whakapainga (mehemea kua utaina he pera ki runga ki te whenua).

6. Ko ia riihi me timata i te 1 o nga ra o Hanuere, 1911. Ka ahei te kai-tango riihi ki te haere ki runga ki te whenua i muri tonu iho i te whakaactanga o tana tena (tender), a kaitika ia kia kaua e utu i te moni reti o te wa timata i te 1 o Hanuere tae noa ki te ra i whakaactia ai tana tena (tender).

7. Ko te moni-reti he matua-utu te tikanga, a te tahī o Hanuere me te tabi o Hurae o ia tau.

8. Ma te kai-tango riihi e utu nga reiti katoa, taake hoki, me era atu taake (haunga ia te taake-whenua).

9. Kaua te kai-tango riihi e tuku, e riihi-raro, e mokete renei, ina kore e matua-whakaactia e te Poari. Kia pahure ra ano he tau kotahi i nohoia ai e te kai-tango riihi, ka pono ai te tuku.

10. Huihui katoa nga eka e purutia ana e nohoia ana ranei mo te wa neke atu i te kotahi tau tuturu, e kore tetahi tangata kotahi e tika kia whiwhi eka i ko atu o te 3,000 eka; ko ia eka oneone karaahi tuatahi, ka kia hei 7½ eka a ko ia eka oneone karaahi tuarua ka kia hei 2½ eka.

11. Me haina te riihi e te kai-tango riihi i roto i nga ra e toru tekau o muri tonu iho o te wa i whakaaturia ai ki a ia kua takoto tika te riihi mo te haina.

12. Kaore te kai-tango riihi e whai mana ki te tango i nga minerals ki te kore e hoatu he raihana ki a ia e ahei ai ia te para, engari ka ahei ia te whakamahi i nga minerals o runga i te whenua mo nga mahi abu whenua, whangai kararehe, mahi rori, hanga whare, mo nga mahi ranei o roto i tona whare.

13. A te muntungia o nga tau e te riihi ka waruitia ka tia-kina hoki nga whakapainga.

14. E tau ana kia whakakorea te riihi ana takahia nga whakariteritenga.

15. Me aro katoa nga riihi ki nga tikanga o te Ture Whenua Maori, 1909, me nga rekureihana kua mahia i raro i taua Ture; a ka kia e mohio katoa ana nga kai-tango riihi ki aua tikanga katoa, me te mana tonu ki a ratou, ano he mea ata tuhituhi iho ki nga pukapuka riihi.

Ko nga mapi whakamaroma me tiki atu i te fari o te Poari Whenua Maori mo te Takiwa o Tairawhiti Kihipane.

ALEX. KEEFER (A KIIWHA),
Perehitini o te Poari whenua Maori o Tairawhiti.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Pukaingataru B Nama 14 Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Pukaingataru B Nama 14 Poraka, i runga i te whakahearenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Maketu, a te Mane, te 31 o nga ra o Oketopa, 1910, a te 10.30 o nga haora o te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei, ara :—

“ Ko taua whenua me rihi ki a Robert John Ware (Rapata Hoani Wea), o Maketu, tangata rangatira hotera, mo te wa e rua tekau ma tahi tau, a mo te reti-a-tau e rua hereni me te hikipene i te eka mo nga tau e whitu tuatua, e toru hereni i te eka mo nga tau e whitu tuarua, a e wha hereni i te eka mo nga tau e whitu whakanutunga o taua wa.”

He mea tuhi ki Rotorua, i tenei te 6 o nga ra o Oketopa, 1910.

JAS. W. BROWNE (HEMI W. PARAONE),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga Tangata no ratou a Paengaroa ki te Raki A Nama 3 Tekiona 2 Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Paori Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Paengaroa ki te Raki A Nama 3 Tekiona 2 Poraka, i runga i te whakahearenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Maketu a te Mane, te 31 o nga ra o Oketopa, 1910, a te 9 o nga haora o te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei, ara :—

“ Ko taua whenua me rihi (me te whai-mana hoki ki te hoko) ki a Kiharoa Tapihana raua ko Hira te Wawahanga Tapihana, o Maketu, kai-noho paamu, mo te wa e rua tekau ma tahi tau, a mo te reti-a-tau e rima pauna i roto i ia kotahi rau pauna o te wariu whakapaingakore o taua whenua i runga i te waruitanga a te Kawanatanga, engari, ahakoa pehea, kauaka taua moni reti e iti iho i te rua hereni i te eka i te tau.”

He mea tuhi ki Rotorua, i tenei te 6 o nga ra o Oketopa, 1910.

JAS. W. BROWNE (HEMI W. PARAONE),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Ohuia Nama 1 Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o te Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Ohuia Nama 1 Poraka, i runga i te whakahearenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Wairoa, a te Taite, te 10 o nga ra o Noema, 1910, i te 10 o nga haora o te ata, ki te whiriwhiri i nga motini e whai ake nei :—

“ 1. Ko katoa tera piihi whenua tona nui 1,074 nga eka, nui atu iti iho ranei, e mohiotia ana ko Ohuia Nama 1 Poraka, engari ka kapea ki waho te wahi katoa o taua poraka e tupungia ana e te harakeke i naianei, me rihi ki a William Lyon Pratt Hamlin, o Wairoa, kai-noho whenua, mo nga tau e rua tekau ma tahi me te whai mana ki te whakahou i te rihi mo te moni reti e rite ana ki te rimai paai heneti o te wariu topu a te Kawanatanga.

“ 2. Me rihi a Ohuia Nama 1 Poraka ki a Michael Francis Burke, o Nepia, kai-hokohoko taonga mo nga tau e rua tekau ma tahi mo te moni reti kaua e hoki iho i te rima paai heneti o te wariu topu a te Kawanatanga, me te whai mana ki te whakahou i te rihi mo etahi atu tau e rua tekau ma tahi mo te moni reti e rite ana ki te rimai paai heneti o te wariu whakapainga-kore a te Kawanatanga.

“ 3. Me tuku he mana ki a Michael Francis Burke hei tapahi i nga harakeke o Ohuia Nama 1 Poraka mo nga tau e rua tekau ma tahi me te whai mana ki te whakahou i te rihi mo etahi atu tau e rua tekau ma tahi, mo nga moni roiate me whakae i waenganui i taua Michael Francis Burke me te Poari Whenua Maori o Tairawhiti.

“ 4. Me rihi ki a David Daniel Reichelt raua ko Alexander Charles Firth, o Wairoa, kai-mira harakeke, i runga

i te ritenga me tenata kamana me hea riterite raua, katoa tetahi wahi o Ohuia Nama 1 Poraka, ara me uru ki roto te repo, te turanga mira, me nga patiki whakamaroketanga muka, ko ona eka e 250, mo nga tau e rua tekau ma tahi mo te moni reti e rima pai heneti o te wariu topu a te Kawanatanga.”

I tuhia ki Kihipane, i tenei te 7 o nga ra o Oketopa, 1910.

ALEX. KEEFER (A. KIIWHA),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waihua Nama 1 Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o te Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waihua Nama 1 Poraka, i runga i te whakahearenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Wairoa, a te Paraire, te 11 o nga ra o Noema, 1910, i te 10 o nga haora o te ata, ki te whiriwhiri i nga motini e whai ake nei :—

“ 1. Ko tetahi wahi o Waihua Nama 1 Poraka me whakatau ki a Poari Whenua Maori o te Tairawhiti i raro i Wahi XIV o te Ture Whenua Maori, 1909, hei hoko atu i runga i te akihana e tuwhera ana ki te katoa, a ranei.

“ 2. Ko tetahi wahi o Waihua Nama 1 Poraka me whakatau hei hoko i runga i te akihana e tuwhera ana ki te katoa, me riro i te tangata nana te utu nui, engari kaua te utu e hoki iho i te wariu topu a te Kawanatanga.”

I tuhia ki Kihipane, i tenei te 7 o nga ra o Oketopa, 1910.

ALEX. KEEFER (A. KIIWHA),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waihua Nama 2 Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o te Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waihua Nama 2 Poraka, i runga i te whakahearenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Wairoa, a te Paraire, te 11 o nga ra o Noema, 1910, i te 10 o nga haora o te ata, ki te whiriwhiri i nga motini e whai ake nei :

“ 1. Ko tetahi wahi o Waihua Nama 2 Poraka me whakatau ki a Poari Whenua Maori o te Tairawhiti i raro i Wahi XIV o te Ture Whenua Maori, 1909, hei hoko atu i runga i te akihana e tuwhera ana ki te katoa, a ranei.

“ 2. Ko tetahi wahi o Waihua Nama 2 Poraka me whakatau hei hoko i runga i te akihana e tuwhera ana ki te katoa, a me riro i te tangata nana te utu nui, engari kaua te utu e hoki iho i te wariu topu a te Kawanatanga.”

I tuhia ki Kihipane, i tenei te 7 o nga ra o Oketopa, 1910.

ALEX. KEEFER (A. KIIWHA),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Kaha-a-Tureia Nama 2 Poraka i raro i Wahi XIII a te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o te Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Kaha-a-Tureia Nama 2 Poraka, i runga i te whakahearenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Wairoa, a te Mane, te 14 o nga ra o Noema, 1910, i te 10 o nga haora o te ata, ki te whiriwhiri i nga motini e whai ake nei :—

“ 1. Ko te Kaha-a-Tureia poraka me hoko atu ki a Myra Powdrell mo te wariu topu i naianei a te Kawanatanga, a ranei.

“ 2. Ko nga eka e 994 o taua whenua, ara ko nga wahanga 2c, 2d, 2e, me 2r, me hoko ki a Myra Powdrell, mo te wariu Kawanatanga.

“ 3. Ko nga eka 198, ara ko wahanga 2s me hoko ki a Lucy Powdrell mo te wariu Kawanatanga.

I tuhia ki Kihipane, i tenei te 7 o nga ra o Oketopa, 1910.

ALEX. KEEFER (A. KIIWHA),
Perehitini.

KO TE KAHITI O NIU TIRED.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Nuhaka Nama 2d 2f me 2d 2h Poraka, i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenna Maori o te Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Nuhaka Nama 2D 2E me Nama 2D 2H Poraka, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture whenua Maori, 1909, ki Wairoa, a te Turei, te 15 o nga ra o Noema, 1910, i te 2 o nga haora i te awatea, ki te whirihiri i te motini e whai ake nei :—

"1. Me hoatu he rihi tapahi i nga rakau o runga o aua whenua ki a Frank Sloan raua ko John Sloan mo nga taua kotaiki tekau mo nga roiate e whai ake nei :—

 Totara kia 2s. mo te rau putu superficial ina oti te kani.
 Rimu kia 1s. mo te rau putu superficial ina oti te kanei.
 Matai kia 1s. mo te rau putu superficial ina oti te kani.
 Era atu tu rakau ina kania kia 6d. mo te rau putu superficial ina oti te kani.

Mo te wahie kia 1s. mo te koori.

Mo te poraka whare kia 1d. mo ia putu te roa.

Mo te poohi kia 5s. mo te rau.

Ko nga hekene me nga toenga ina oti te kani kia hawhe te roiate."

I tuhia ki Kihipane, i tenei te 7 o nga ra o Oketopa, 1910.

ALEX. KEEFER (A KIIWHA),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Nuhaka Nama 2d 2f me 2d 2h Poraka, i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenna Maori o te Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Tutu-o-te-Kaha Nama 1B Poraka, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Wairoa, a te Turei, te 15 o nga ra o Noema, 1910, i te 10 o nga haora o te ata, ki te whirihiri i te motini e whai ake nei :—

"Me hoatu he rihi tapahi i nga rakau o runga i taua whenua ki a Frank Sloan raua ko John Sloan mo nga taua kotaiki tekau mo nga roiate e whai ake nei :—

 Totara kia 1s. 6d. mo te rau putu superficial ina oti te kani.

 Rimu kia 9d. mo te rau putu superficial ina oti te kani.
 Matai kia 9d. mo te rau putu superficial ina oti te kani.
 Era atu tu rakau ina kania kia 4d. mo te rau putu superficial ina oti te kani.

Mo te patena (battens) 9d. mo te rau.

Mo te poraka whare kia 5s. mo ia rau putu te roa.

Mo te poohi kia 5s. mo te rau."

I tuhia ki Kihipane, i tenei te 7 o nga ra o Oketopa, 1910.

ALEX. KEEFER (A KIIWHA),
Perehitini.

Mema kua whakaturia mo te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waikato-Maniapoto.

Tari Maori,
Poneke, 11 o Oketopa, 1910.

KUA pai His Excellency te Kawana ki te whakaatu ia

JAMES WILLIAM WALLACE SEYMOUR, Esquire, o Te Kuiti, hei mema, mo te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waikato-Maniapoto, hei whakakapi mo James Donaldson Steedman, Esquire, kua whakamutu ia ia.

J. CARROLL,
Minita mo te Taha Maori.

Te Makarini Scholarships, e tuhua ana i te Kureti Maori, Te Aute, Haaki Pei.

ETORU nga Scholarships e puta ana i te taua mo nga taua e rua, a e £35 nga moni mo te Scholarship kotaiki. Kotahi o sua Scholarships, ka kiia ko te Senior Scholarship, e tuwhera ana ki nga tamariki tane Maori katoa kaore e neke atu ana o ratou tau i te tekau-ma-ono i te ra whakamutunga o te marama i mua atu o te ra i whakaritea mo tenei uiuinga matauranga. Ko era atu Scholarships e rua ka kiia he Junior Scholarships, kotahi o enei Scholarships e rua e tuwhera ana ki nga tamariki Maori katoa e iti iho ana o ratou tau i te tekau-ma-wha i te ra whakamutunga o te marama i mua

atu o te ra i whakaritea mo tenei uiuinga matauranga, araki nga tamariki kua tae nei ki nga kura Maori ki etahi atu kura ranei, kei raro i te mana o te Tari mo nga Kura, a e whakaarohipa ana hoki e te Kai-tiroiro kura Maori i hono tonu to ratou haere ki te Kura i roto i te tau i mua atu o te uiuinga matauranga; ko te rau o nga Scholarships nei e tuwhera ana i runga i aua tikanga nei ano ki nga tamariki Maori i pai ta ratou hono tonu te haere atu ki tetahi Kura ke atu i Te Aute i Tipene ranei, i roto i te tau i mua atu o te uiuinga matauranga.

Ko ana Scholarships hei whakataetaenga ma nga tamariki tane Maori i raro i nga tikanga kua whakatakotoria e nga kai-tiaki o nga moni mo te Makarini Scholarship, kua oti te ta ki roto ki te Kupu Apiti ki nga Kupu Tohutohu mo nga Kura Maori, 1908; a kei roto hoki i nga rekureihana kua whakatikatikaina, e mau nei i roto i te pukapuka whakaatu (circular memorandum) a te Tari mo nga Kura, o te 25 o Aperira, 1910. Ka tu taua uiuinga matauranga ki nga wabi e mohiotia ana e paitana hei haerenga atu mo nga tamariki a te 5 me te 6 o nga ra o Tihema, 1910.

Ko nga tamariki e mea ana kia uiuia to ratou matauranga, me tuku pukapuka atu ki te Kai-tiroiro Kura Maori, i te Tari o nga Kura, i Poneke, whakaatu i to ratou hiahia kia haere atu ratou ki te uiuinga matauranga, me tuku atu ranei ki te Kai-whakaako o to ratou Kura, mana e tuku mai. Ko taua whakaaturanga me tuku mai i roto i te meera kia tae mai i mua atu o te 26 o nga ra o Oketopa, 1910.

Ko nga kape o nga pukapuka whakaatu i nga tikanga kua whakatakotoria e nga kai-tiaki me te ahua o te pukapuka e meingatia ana kia tuhia e te tamaiti e mea ana kia uiuia tonu matauranga, kei nga Kai-whakaako o nga Kura Maori, nga Kura nohoanga tamariki, nga Hekeretari o nga Kura Poari, me te Hekeretari o nga Kura e takoto ana, a me tono atu ki a ratou.

Na TE MANU,
Kai-tiroiro i nga Kura Maori.

Tari o nga Kura,
Poneke, te 15 o nga ra o Hepetema, 1910.

KAUTE KAUNIHERA O IIOROWHENUA.

TE TURE MO NGA MAHI NUNUI, 1908.

IRUNGA i nga tikanga o te Ture mo nga Mahi Nunui, 1908, tenei ka panuitia e hiahia ana te Kaute Kaunihera o IIorowhenua ki te tango i te whenua e whakaaturia nei i raro nei hei rori mo te katoa:

Ko te mapi whakaatu i te takotoranga o taua whenua kua maakatia ki te "A," a ka takoto ki te Waikanae Cooperative Store, Waikanae, hei tirohangā ma te katoa, i nga haora e tuwhera ana taua toa, mo nga ra e wha tekau (40) timata atu i te ra i tulia ai tenei panui.

Ko nga tangata katoa e pangia ana e te tangohangā o taua whenua tenei ka karangatia, ara mehemea he take tika a ratou hei whakahē i taua tangohangā, kia tuku-a-tubuhitū mai i a ratou whakahē mo taua tangohangā, me tuku atu ki te Karaka o te Kaute Kaunihera, kei Rewini, i mua o te paunga o nga ra o wha tekau (40) timata atu i te ra i tulia ai tenei panui.

Te Whenua ka Tangohia.

Katoa era piihi whenua kei roto i Poraka V, Takiwa Ruri o Kaitawa, ara ko tetahi wahi o Kukutanaki 1B Nama 1, e 2 eka e 3 ruuri 12 paati, he Puruu te kara; ko tetahi wahi o Kukutanaki 1B Nama 2, e 3 eka 1 ruuri e 7 paati, he Kowhai te kara; ko tetahi wahi o Kukutanaki 1B Nama 3, e 2 ruuri e 27 paati, he Kowhai te kara; ko tetahi wahi o Tekiona 77 Ngarara West A, e 3 eka 1 ruuri e 24 paati; a ko tetahi wahi o Tekiona 45 Ngarara West A, e 2 eka 1 ruuri e 5·8 paati, he Pakaka te kara.

I tuhia i tenei te 3 o nga ra o Oketopa, 1910.

671 H. E. LODGE, Karaka o te Kaute.

KAUTE KAUNIHERA O TAURANGA.

HE whakaaturanga tenei e mea ana te Kaute Kaunihera o Tauranga, mo te taha ki te Tiamana, ki nga mema o te Kaunihera, me nga tangata o te Kaute o Tauranga, ki te tango mo nga Mahi ma te Katoa, ara bei karinga kohatai, i te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei. Ko nga tangata katoa e pangia ana e taua mahi tenei ka karangatia, mehemea he take tika a ratou hei whakahē i te tangohangā o taua whenua, kia tuku-a-tubuhitū mai i aua whakahē ki te Kaute Kaunihera o Tauranga i roto i nga ra e wha tekau (40) timata atu i te 7 o nga ra o Oketopa, 1910, koia hoki tera te ra tuatahi i perehitia ai tenei panui. Ko te mapi o te whenua e meatia ana kia tangohia kua whakatakotoria ki te Toa a Kingi, Te Puke, a ka takoto i reira hei tirohangā i nga haora e tuwhera ana taua toa.

KUPU APITI.

KATOA tera pihii whenua, tona nui kotahi ruuri e toru tekau ma rua nga paati (Oe. 1r. 32p.), ara ko tetahi wahi o Pukai-ngataru "B" Poraka, kei roto i Poraka Nama III, e whakaaturia nei i runga i te mapi kua maakatia ki te 15299, he whero te kara i runga i te mapi, kei roto i te Takiwa Ruri o Maketu, Kaute o Tauranga.

I tubia ki Tauranga, i tenei te 7 o nga ra o Oketopa, 1910.

JOHN HOLLINGS GRIFFITHS,
Karako o te Kaute.

674

PANUITANGA.

PEEKE TIAKI MONI I NGA POUTAPETA.

1. **E** TUWHERA ANA ha Peeke Tiaki Moni i ia ra i ia ra mo te mahi tango moni mo te mahi utu moni hoki i te nuinga o nga Poutapeta Whakaputa Ota Moni i Niue Tiren, i roto i nga haora i whakahaerea ai te mahi mo nga ota moni.

2. Ko te moni hua e riro ana i te Kai-tuku Moni e £3 10s. i roto i te £100 mo nga moni tae atu ki te £300 e tukua ana e ia ki te peeke pera takoto ai, ki te neke ake nga moni i tukua peratia i te £300 tae atu ki te £600, ka heke iho te moni hua ki te £3 i roto i te £100. Kaore e utua ana he moni hua mo nga moni i neke ake i te £600 o te kauta kohi.

3. E tino tau ana ki runga ki te Kawanatanga tonu te tikanga mo te utu hohoro i nga moni kua tukua e nga Kai-tuku Moni ki aua peeke takoto ai.

4. Ka ahei te Kai-tuku Moni ki tetahi Peeke Tiaki Moni a te Poutapeta, ki te tuku moni ki etahi atu o nga peeke pera i roto i taua Takiwa Poutapeta takoto ai, ka ahei ano hoki ia k te tango mai i tana moni i roto i tetahi Peeke Tiaki Moni i te Poutapeta i roto i te takiwa e marama ana hei tononga atu mana.

5. E kore rawa e whakina nga ingoa o nga Kai-tuku Moni ki nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, te nuinga ranei o nga moni i tukua atu e ratou ki te peeke takoto ai.

6. Ka ahei nga tamariki ki te tuku moni ki te peeke pera takoto ai, ka ahei ranei kia tukua he moni ki te peeke i runga i o ratou ingoa. Ki te maha atu o ratou tau i te whitu ka pena ano te tikanga mo ratou me te tikanga e whakahaerea atu ana ki te hunga kua pakeke; engari ia e kore nga tamariki e ahei te tango atu i aua moni kia tae ra ano o ratou tau ki te whitu nga tau.

7. Ka ahei kia whakatuwheratia he Kaute Tukunga Topu i runga i te ingoa o te hunga tokorua, maha atu ranei mo te taba ki a ratou, mehemea e hara ratou i te Kai-tuku Moni i runga i te tikanga topu, motuhake ranei.

8. Ko nga tono katoa e pa ana ki te tikanga whakahaere i te mahi o nga peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, me nga utu ki aua tono, e puta utu-kore ana i roto i te meera.

9. Ki te hiahia te tangata kia whakamaramatia atu etahi atu kupu mo runga i te mahi whakahaere i nga Peeke Tiaki Moni, ka taea tena te tono atu ki te Rangatira o tetahi Poutapeta, te tono atu ranei ki.

TE HEKERETARI,
O te Tino Poutapeta, i Poneke.
Te Tino Poutapeta,
i o Hanuere, 1907

I taea i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niue Tiren, e HOANI MAKAE, Kai-ta a te Kawanatanga, Poneke.